

ALBARRIA

Kater Vjërsha Populloré.

NGA TE MITKOS.

PERMI LUFTE TE KRIMÉES.

KETE muaj, folne shume per luften é Krimées, pése-dhjéte-vjétesia é se tsiles ish sivjët.

Lufta é Krimées, — é bere ne més te Rusies, nga n' ane, é te fortsavé te bashkuara te Turcies, Inglies, Franses é Sardénes (Piémontit) nga tjatera ane, — krisi me 3 te korrikut 1853 é u-mbarua me 25 te frorit 1856.

Shkak i mpshéhet i luftes : deshiri i tsar Nikolles te mare Stambollin. Shkaku i jashtme é i dukur ish ky : priftet frenc te Jérusalémit, duké pesuar ñe padrécetesie nga priftet gréke, i u-cane Sulltan Médshidit mé ane te Franses. Sulltani kréjti ñe mblédhjé Frencsh é Grékesh per te chkocitur ngatrrésen, é, i shtrenguar nga Moskovi, dha ñe férman te mire per Gréket. I ngrohur nga ky chap i pare, tsari dergoj ne Stamboll Ménchikofin, i tsili, me 5 maj 1853, i dha Sulltanit ñe *ultimatum* ku i kerkonté t' a ñohe tsarin si mproñes te ghithe te krishtërevé « gréke » te mbréteries turké. Si s' i a vuri véshin Sulltani, Moskovi i a beri fora, é, me 3 te cér-

shorit 1853, ushteria é tsarit hyri ne Moldo-Vllahie, ahéré édhé nene hié te Turkut.

Fransa édhé Inglija, te frikesuara nga cellimét é Moskovit, vane ne ndihme te Sulltanit. Fransa choj 50,000 ushtare nen' urdher te maréshalit Saint-Arnaud, Inglija 25,000 nen' urdher te lordit Raglan. Ushteria freng-inglizé zbriti ne Varne, é, mé te casur te saj, Moskovi doli nga Moldo-Vllahia é tsila u-cuajt é pa-aneshmé é u-vû ne duar t' Austries ghér ne funt te luftes. Fortset é bashkuara cendruan ne Dobrudshe, ku shpéjt zune te pakesohén nga koléra é nga tifua. Ahéré, cévériet é lidhura u-muarne vésh t' i bién ariut édhé nga vériu édhé nga juga, nga Baltika é nga Déti-i-Zi. Ushteriet pra u-hothne prape ne dét, é me 14 te shtatorit 1854 u-chlundruan té Evpatoria. Me 20, é rahne Moskovin, é perzune nga Alma, dhé nisne mé ñe hére te carkojne Sévastopullin. Kater muaj mé pastaj, u-shtua édhé Sardéna mé fortset é bashkuara. Kulla é Mallakofit u-muar me 8 te shtatorit 1855. — Lufta é Krimées eshte lufta é funtmé té é tsila Shcipetare te krishtëre (Mirditasit) muarne pjése. — Te kater vjërshat mé poshte jane t' asaj kohé. Jane te goditura bukur, véch sé reféjne nga ana

é Shcipetarevé t' ahéreshm më téper
flage féjé sé ndjése kombetaré. Po koha
ashtu é donté.

I.

Sévastopull ane déti,
I a vuri syne dovléti ;
Ñe vent fort i mir' i shkréti,
E céllon mé top nga déti ;
Lefton Englés é Frenzdézi,
I ghorì Moskof sa ndézi !
O Englés, o dére-zì,
Vuré séndre mé Rusie,
O mustacé-ruari (1),
I vrar' é i shuari !
Nikollau tha ñe fjale,
Ménchikofne é kam si djale,
Sé lefton mé pashallare,
U a vervit topne brane.
Ghashte-dhjéte ghenérale
Nde Sévastopull u-vrane,
Viktoriese i a thane,
Lidhi duart' é zû vajne.
Mallakofn' é muarre,
Po te ter' u-shuane.

(1856).

II.

Janine nde rap i ggate
Ngulture shtate bajrake,
Dalé, dal', o Kallabake !
Kallabaka shkemb i larte,
Brenda mbyllture Mañate,
Moraite dshufke-ggate :
Sé dita tré-cint mandate.
O Kallabaka nde gryke,
Nde ñe nat' é nde ñe dite

(1) Do-mé- th. ce s' eshte trim. Sé po lé
mustacét, ce te futén ne chorbé é te behén
folé mikrobësh, ahéré jé trim.

(2) Shcipetar, — émeri « Ghirit » i ërdhi
nga ce cévérisi shume kohe ne Kréte. Mustafa
pasha ish kryéministor kur krisi lufta.

Abdyl pasha mé rédifne,
Chéloja mé kater-mije,
Mbi Kallabak' u-vervitne,
Palla é jatagana citne.
Kush u-hoth i kréjt nde Péte ?
Chéloja mé tête-dhjéte !
Haj, o djém, te hidhémi,
Te ghithe te vritémi !

(1854).

III.

T' a nghiti, Moskof, t' a nghiti,
Mustafa pashe Ghiriti (2),
T' u- perghéc posi pétriti !
Cani malé, cani gure,
Lefton Turku mé Kahure.
Dolli ylli mé bajrak,
Mé Moskofne kémi ghak,
Me kerkon dhén' é s' i a jap.
Me kerkon per kershtérimne
Stamboll é Aja Sofine (3).
Duell' édhé kapédane,
Koste Réle é Kakarandze,
Patrioti mé Natachne,
Kiriakon kane te pare.
O dhéspot, moré dhéspot,
As é mbush ti koken plot ?
Frengu na dolli prodhot,
Na ka Turkune per zot.
Dét, o lume, ane mb' ane,
Ju trima, ju kapédane,
Ngrihi, djém, te marrim male,
Te mos na pjékin te ghalle.
Ky Moskovi trim mé fléte,
Lefton mé pése dovléte.
Mallakofn' é bene troke,
Po u mbajti ace koke.

(1854).

(3) Sa do ce Mitkua i jép keto vjërsha ne
ñe pjése, dukét shëshit sé jane préj dy ken-
getoreh. Te 10 vjërshat é para jane bere préj
ñeri, é ce nga é 11-ta ghér ne funt préj ñe
tjateri.

